

סקר נשירת חנטיים

סיכום 2022

דפנה הררי - מו"פ ערבה תיכונה וצפונית-תמר

ניתוח, ניסוח, כתיבת
השאלון ואופן דיגום העצים:
דפנה הררי, עודד פרידמן,
הילה אלבז ויובל כהן
סוקרת: רותם טחן

הצגת הבעיה

א- נשירת חנטים חזקה מאוד בתחילת אפריל, בחלק מהמשקים לעיתים במפנה ספציפי או בחלק מסוים במטע. לעיתים נראו אשכולות ללא פירות כלל או אשכולות עם פרי רק על חלק מהידה. הנשירה החזקה התאפיינה בחנטים גדולים ובעלי עובר.

ב- פחיתת יבול כללית בערבה, של 10-35% במשקים מסוימים במטעים קטנים אף פחיתה של 50%.

- חנטים גדולי יחסית מופרים
- חנטים מאשכולות שלמים
- חצאי עצים ללא פרי
- שורות בקצה מטע
- עצים בודדים

התכנסות לצורך הבנת הבעיה וקבלת החלטה – לבצע סקר מקיף על מנת להבין את הבעיה

- נבחרו מספר חקלאים מכל הערבה התיכונה בכל ישוב לפחות חקלאי אחד
- מטעים משותפים: פארן - חיים בטש, עין יהב - גלעד דותן
- חקלאים מעידן - נמרוד כהן
- חקלאים מחצבה - מוטי נבו, הילה אלבז, שאול הראל
- חקלאים מעין יהב - יהל ונעמה אבני
- חקלאים מצופר - ביל שלדיקס, אלון קדם
- עידן- מוטי ארנון - כחלק מניסוי דילול והשקיה לקראת עטיפת השקים

בשאלון:

1. פרטים על המטע: א. גיל ומקור העצים, קרקע יישום גימיק ההשקיה ודישון.
ב. האבקה – שיטות ואמצעים
ג. שיטת הדילול ומועדה
ד. מועד שבירת צבע
ה. מועד הגדיד
ו. טיב וגודל פרי - עדיין חסר

2. ספירת סנסנים וחנוטים בשלושה מועדים במהלך הגידול:
א. מיד אחרי ההפריה (האבקה) לפני דילול
ב. לאחר נשירת מאי
ג. ספירת חנוטים לפני עטיפת השקים

שאלון האבקה

מקור האבקה	מזיק בולט	אירוע חריג	כלי האבקה	באחוזים	גרם לעץ	מס. איבוקים לעץ	תדירות האבקה (מרווח הימים בין האבקה אחת לשניה)	החלקה הנבדקת	
חצבה			תותח	20%		4	כל 5 ימים	עידן	1
נאות סמדר	עש תמר הגדול + עש תמר הקטן בחלקה סמוכה	ירידה בטמפרטורות במרץ 14-24.3	קומפרסור ומוטות	20-15-10	1-1.3 גרם	9	3-7 ימים	חצבה	2
עצמי + נאות סמדר			תותח	20%	6	3	4-7 ימים	חצבה	3
עצמי	הרבה זבל ופחת	השנה סבבים מרובים	תותח	18-10 אחוז		4	כל 3-5 ימים	חצבה	4
עצמי			תותח	18	3	4-6 איבוקים	3-7 ימים	עין יהב	5
ינון ריאטי				18-15-10	5	9	4-6 ימים	עין יהב	6
גיא חסון	עש תמר הקטן שבמושב	איבוקים 3+4 קר מאוד	ידני עם רובים	20%	1-1.4 גרם	7	כל 5 ימים	צופר	7
עצמי			תותח	26-24-20-18-16	6	6	4	פארן	8

ספירת סנסנים ופירות:

בכל מטע 4 עצים, בכל עץ 4 ידות = 16 ידות בחלקה

סה"כ פירות בפועל לפי מדגם לאשכול בממוצע	פירות עטיפה	פירות מאי	פירות אפריל	מס סנסנים בסוף אפריל	החלקה הנבדקת	
363	9.3		10.5	39.1	עידן	1
318	5.6	8.4	18.8	57.0	חצבה	2
440	10.4	12.3	17.2	42.5	חצבה	3
451	6.2		10.8	73.0	חצבה	4
260	5.1	לא נכנס לדלל		51.0	חצבה	5
261	6.5	8.0	29.7	40.1	עין יהב	6
198	5.5	9.8	37.7	36.4	עין יהב	7
חסר מספר סנסנים סופי	8.0	10.7	56.9	47.4	צופר	8
199	5.0	8.1	30.6	39.6	צופר	9
306	6.9	11.5	16.0	44.4	פארן	10

חישוב אחוז הנשירה

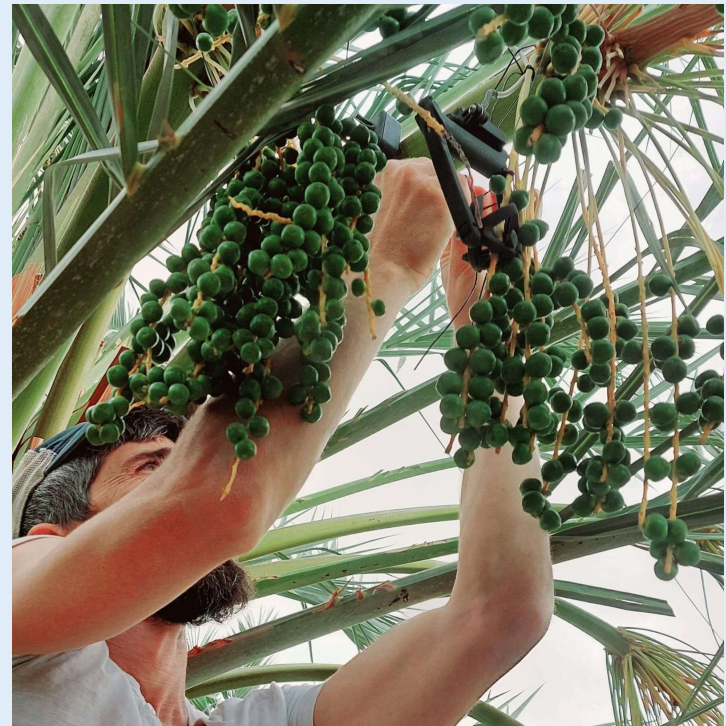
- ההנחה שקיימת נשירה טבעית של 30%
- דבר המכתיב להשאיר כ-30% יותר פירות על האשכול.
- בסקר ספרנו מספר סנסנים X מספר פירות בתום הדילול (מאי)
- והשוונו למספר הפירות לאשכול בזמן עטיפת השקים (יוני/יולי).
- מועד הדילול הסופי הוא קריטי.

חישוב מתוך המדגם

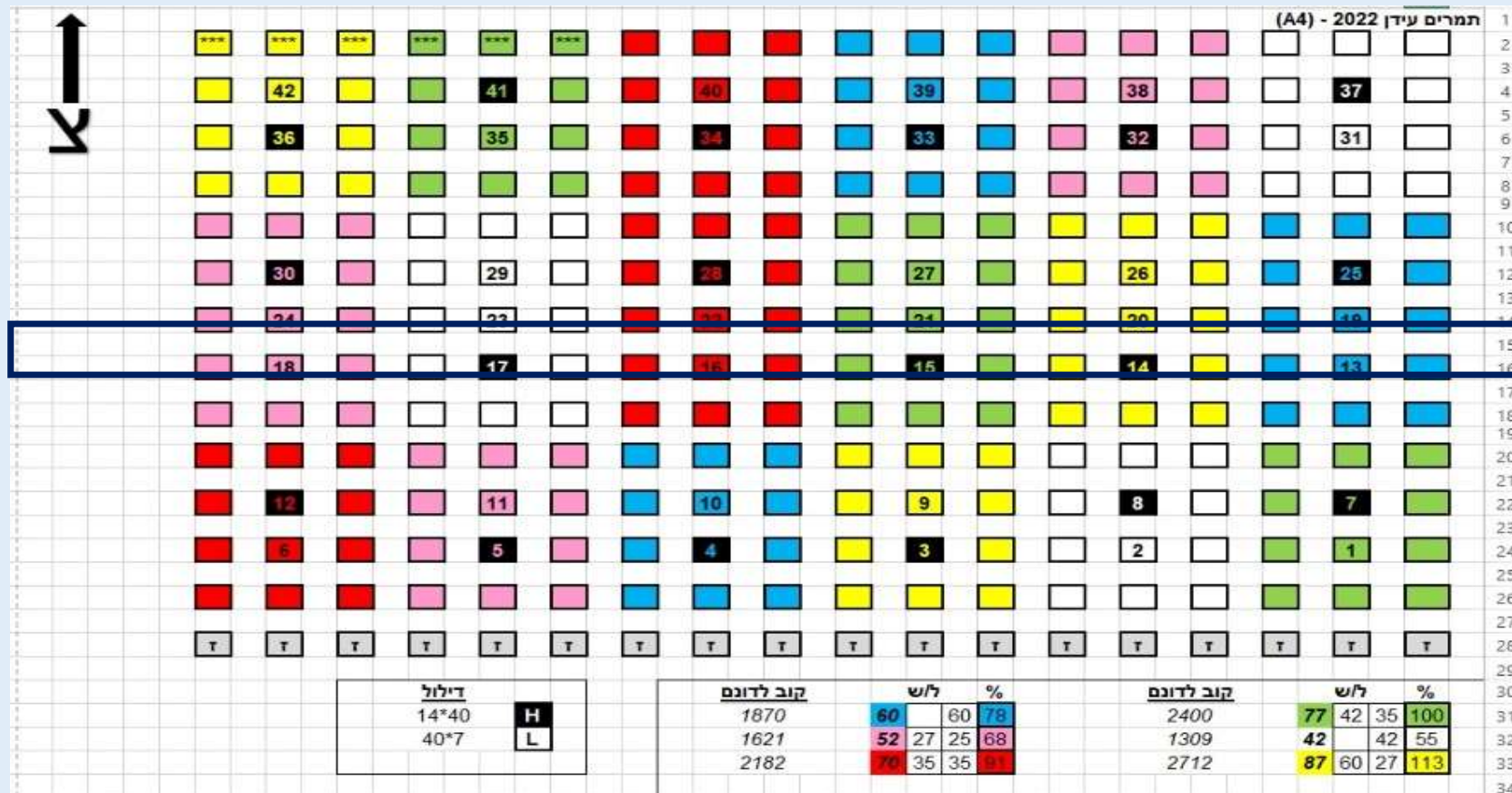
מתוכנן לאחר נשירה טבעית של 30%	גיל העץ	גודל פרי
245	12	
378	17	L-J
294	20	
315	23	יפה וגדול
224	23	
245	8	
378	15-20	L-J
473	36	

מספר ידות לעץ	אחוז הנשירה- לפי פרי לסנטן לאחר הדילול הסופי	אחוז הנשירה- מספר פירות לאשכול בפועל	סה"כ פירות בפועל לפי מדגם לאשכול בממוצע לאחר הנשירה	מספר פירות לידה ממדגם בפועל לפני נשירה	פירות לאשכול מתוכנן לפי שיטת הדילול	מפתח לעבודה	חקלאי	
							עידן	
(10-11)21	11	24.50	363	481	350- 400	40/10 35/10	עידן	1
18	33	33	318	478	540	45/12	חצבה	2
24	16	8.3	440	480	420	35/12	חצבה	3
הכל			451	לא נספר	400-540	50/8-90/6	חצבה	4
24	18	18	261	320	320	40/8	עין יהב	6
22-25	45	44	198	358	350	35/10-8	עין יהב	7
18	25	24	381	505	540	30/10	צופר	8
25	40	36	306	479	675	45/15	פארן	10

פירות לסנסן

ניסוי דילול בעידן 2022 - מבנה הניסוי - טיפולי ההשקיה והדילול

סה"כ : לכל טיפול השקיה 3 עצים 3X טיפולי דילול
 לכל דילול - (L) + (H) - 18 עצים למשקי (C) - 6 עצים .

מטע התמרים שבעידן - ספירת חנטים בעת יישום השקים נדגמו בכל עץ 2 ידות מדור עליון ו-2 ידות מדור תחתון

מספר הפירות הממוצע לסנסן						
טיפולי ההשקיה						
113	100	91	78	68	55	
6	7	10	7	7	7	C (40/10)
6	7	8	6	9	8	עליון
6	6	11	7	6	7	תחתון
8	7	7	7	7	8	H (40/14)
8	7	8	8	8	8	עליון
7	6	7	7	7	7	תחתון
5	5	5	5	5	5	L (40/7)
5	5	5	5	5	5	עליון
5	4	5	5	5	5	תחתון

מספר סנסנים ממוצע לידה						
טיפולי ההשקיה						
113	100	91	78	68	55	
38	42	43	40	36	42	C (40/10)
40	40	41	41	40	41	H (40/14)
40	40	39	39	41	40	L (40/7)

מסקנות

1. הסקר יערך גם בשנה הבאה
2. הרחבת הסקר: יש לגייס מספר גדול יותר של חקלאים וחלקות נוספות למדגם
3. בחלקות בהן יש כבר ניסוי ואיסוף נתוני יבול – רצוי לבצע שם סקר דומה.
4. מספר ידות למדגם לעץ גבוה יותר – בעיקר בדור העליון (נשירת ידות).
5. שיטות עבודה שונות אצל חקלאים – חסר פרוטוקול לשיטות עבודה גישות שונות לנשירה והחשש מאיבוד פרי